

ՄԷՎԱՏՏԸ ՄԻԻՆՏԵՐԻՆԸ

Էյի վազ էթմէք նմալ օլուր : — Էն էյի մուհաֆազա : — Էյի քիթապ : — Ֆախտէլի պիր միւլահազա : — Բուհապանլարն մը եօխսա Քրիստոսա մը իմաաթ էթմէք կէրէք տիր : — Մուրատչայտան պիր մէքթուպ : — Խօնալարա պիր գաչ սէօզ : — Կիւնահտան զօրգամազ : — Զարպը մէսէլլէր : — Իւմի հիքմէթը թապիլիէ իւզէրինէ մուխմասար տէրսլէր : — Պօղոս րէսուլուն Պետրոսու թագիր էթմէսի : — Պիր շազա : — Գուրթ ալը : — Սաղլըզ վէ գէնկինիք : — Հինտտէ մատէնլէր : — Բուսիատա թալիմ վէ թէրպիլէ : — Ճափօն : — Օտունուն թէզ չիւրիւմէմէսինէ չարէ : — Փօլիթիզա հալատիսի : — Իւան : — Զարըլ ֆիւթլարը :

ԷՅԻ ՎԱՋ ԷԹՄԷՔ ՆԱՍՐԸՆ ԵՄԻՐ

ՄԷՇՆՈՒՐ պիր վաիզ էօլիւմիւ էսնաթնտա էթրաֆընտա հազըր պուլունան սօսթլարընա տէօնիւպ, «էպէտիլիլի եազընտան կէօրտիլիւմ իչիւն, էյէր շիֆա պուլուպ եաշայաճադ օլապըրաւմ, շիմտիլէտէք վազ էթտիլիմ կիպի տէյիլ, իլլա օնտան չօգ ֆարգըլ սուրէթտէ վազ էտէրիտիմ» տէտի : Գարնտաշլար, էյի վազ էթմէք իսթէրսէնիզ, էպէտիլիլէ նազար էտին :

ԷՆ ԷՅԻ ՄՈՒՀԱՖԱԶԱ

Էլլի սէնէտէն զիյատէ մուվաֆֆազիլէթլէ Ինճիլի վազ էտէրէք Քրիստոսա խըզմէթ էթմիշ օլան տիկէր պիր մէշհուր վաիզէ, վէֆաթընտան ազ էվվէլ, «Քիլիսէյի մէթին գըլմազա էն էյի եօլ հանկըսը տըր» տէյիլ սիւալ օլունտու իսէ, մէրգուլ աղըր պիր հիլէթլէ, «Քիլիսէ նէ տինճէթալիմաթլար իլէ, նէ տէ միւպահասէլէր իլէ, իլլա ճանլարը քուրթաթաթ էլէ մէթանէթ պուլուր» տէյիլ ճէվապ վէրտի :

ԷՅԻ ՔԻԹԱՊ

Միլթօն նամ շալրին ֆէհվաթընճա, էյի պիր քիթապը իտամ էթմէք, աւտէմ իտամ էթմէք գատար մուզիրը տիր : Ատէմ էօլտիւրէն քիմէնէ պիր

զաթը նաթըզ թէլէֆ էտէր, էյի պիր քիթապը թէլէֆ էտէն իսէ նութըր թէլէֆ էթմիշ օլուր, ինսանտա օլան սըֆաթը իլահիլէյի թէլէֆ էթմիշ օլուր : Զօգ աւտէմ տիւնեայա պիր աղըրըզ տըր, աւմա էյի պիր քիթապ, էհիլ տիրայէթ պիր ճանըն աթի զիւրըլիլէթ հայաթ վէրիճի զիգըլմէթ գանը տըր :

ՖԱԻՏԷԼԻ ՊԻՐ ՄԻՒԼԱՋԱՋԱ

Կիւն կէշալիլնտէ, սիզին տէ օլ կիւնլիւք իչինիզ իսթամ պուլուր : Կիւն կիւզէլճէ կէշմիշ օլուպ, սիզ հէր քէս իլէ հիւնիւ մուամէլէտէ պուլունմուշ օլապիլիւրսինիզ, լաքին կէշմիշ սաաթլարա զիյատէ լէթաֆէթ վէրմէք, գօնուշմուշ օլտուղունուզ աւտէմէրէ տէ տահա զիյատէ էյլիք էթմէք իչիւն օլ սաաթլարը կէրի չէվիլիմէզսինիզ : Կիւն սիզէ գարանլըզ տա օլապիլիւր, սիզ էօլլէ շէյլէր սէօլլէմիշ վէ էթմիշ օլապիլիւրսինիզ քի, Ալլահըն օնլարը կէօրմէմիշ վէ տուլմամըլ օլմաթընա արզու էտէսինիզ : լաքին կիւն կէշտիքտէն սօնըրա, հէր նէ գատար աճը աճը կէօզ եաշլարը տէօքսէնիզ, օնու արթըզ կէրի կէթիլիլէմէզսինիզ : կէրի կէթիլիլէք միւմքիւն տալի օլա, տէտիլիլիլ վէ էթտիլիլիլ տէնմէմիշ վէ էտիլմէմիշ օլամազ : Էյ սօսթլար, ախշամլարը կիւնէշին պաթտըղըն կէօրտիլիլիւլէտէ, պունլարը տիւշիւնիւն :

ԲՈՒՀԱՖԱՆԼԱՐԱՄԸ ԵՄԸ ԵՄԻՐԱՎ ԲԻՐԻՍՏՈՍԱՄԸ ՄԸ ԻԹԱՍԹ ԷԹՄԷՔ ԿԵՐԷՔ ՏԻՐ

Քրիստոս պիլ ճիւմէլ Քրիսթիյանլարա, «Քիթապլարը թէֆթիլ էտին» տէր (Յուլի. Ե. 39) : Գաթօլիք վէ Շարգ քիլիսէլէրինին ըուհպանլարը իսէ ճէ-

մաաթա, Խայըր, սիզ քիթապլարը աննայամազընըզ, օնլարա տօղրու մանա տախի վէրէմէզսինիզ : Իմտի օնլարը օգուամազ սիզէ մուզիրը տիր : Քիւլթիւպը մուգատտէսէյի պիլէ պրազըն, զիրա օնլարա մանա վէրմէք պիլէ րաճի տիր տէրլէր : Պու վէճհլէ ըուհպանլար Քրիստոսուն էմրինէ մանի օլուրլար :

Քրիստոս քէնտի շայիրտլէրինտէն հէր պիլինէ, «Օղլում, կիթ, պու կիւն պաղըմտա իշլէ» տէյիլ թէնպիհ էտէր (Մատթ. ԻԱ. 28) : կէօյէ ըիւճու էթտիլի վազըթ տախի եալընըզ ըէսուլլէրէ տէյիլ, պիր եէրէ ճէմ օլմուշ օլան, վէ իհթիմալէն օլ վազըթ Քրիստոսուն շայիրտլէրինին քեաֆֆէսի օլան 500 քիշիլէ, «Պիւլթիւն տիւնեայա կիտիպ, հէր մախլուգա Ինճիլ վազ էտին» տէտի :

Բուհպանլար իսէ ճէմաաթա, Խայըր, սիզ ըուհպան տէյիլիլիլիզ, ըուհպան օլմայան վազ էտէմէզ, նէ տէ քէնտի ճանընըն խէլաթը իչիւն եալընըզ պիր շէյ եաֆապիլիւր, իլլա, քիլիսէյէ, եանի ըուհպան կիւրուհինէ, միւթի օլմալը տըր տէյիպ, օնլարա, Պիլիմ թէնպիհլէրիմիզի տինլէյին, պիլ սիզի խէլասա կէօթիւրիւրիւզ : սիզ ըուհպան օլմաթըղընըզ իչիւն քէնտի ճանընըզ գուրթարամաթըղընըզ հալտէ, պաշգատընըն ճանընը գուրթարամազա նապըլ միւզթէտիր օլապիլիւրսինիզ տէյիլ վազ էտէրլէր :

Պէօլլէճէ, Քրիստոս քէնտի շայիրտի օլան հէր աւտէմին կէրէք ֆիլիլ իլէ կէրէք սէօզ իլէ հազիգաթը վազ էտիպ կիւնաճքեարը խէլասա տալէթ էթմէսինի թալէպ էթմէքտէ իքէն, պալատէ մէզքիւր քիլիսէլէրին ըուհպանլարը, ճանլարըն խէլաթընա չալըմազ եալընըզ ըուհպանլարըն իչի տիր տէյիլ թալիմ էտէրլէր : Պու վէճհ իլէ տէ ըուհպանլար Քրիստոսուն թէնպիհինէ մանի օլուրլար :

ՄՈՒՐԱՏՅԱՆ ՊԻՐ ՄԵՔԹՈՒՊ

Մուրատչայ գարնայինին իփատէի հա-
լինի հալի օրուպ, պունտան ագտէմ սե-
նէյի սապրգէ Թիւրքէն Աւետարեբինին
40ընծը նուսթոսու իլէ էրմէնիճէնին 5ին-
ճի նուսթոսունտա իլան օլունան պէնտ-
լէրտէ, Թարաֆըմըզա իրսալ օլունան 18ա-
տէտ իրաի Օսմանիյէնին 22 ֆամիլեայա
վէ մուսխարէն կէօնտէրիլէն 20 լիւանըն
խսէ 10 թանէսինին ֆրօթէսթանթլարա վէ
տիկէր 10 թանէսինին Լուսաւորչալան միւ-
լէթաւարըմըզա թէվիլ օլունտուղու պէ-
յան գըլըմըլ իտի: Օլ էսնատէ գըլըմըզ
աֆէթինէ տիւչար օլան պիչարէկեան 120
նէֆէր իտի, շիմտի իսէ պիչարէկեանըն
ատէտի 260ա չըգըպ, կիւնտէն կիւնէ
տախի արթմագտա տըր:

Իշպու պիչարէլէր խասթալըգտան եէնի
գալըմըլ ատէմլէրէ պէնդէրլէր, չօղու տա-
խի եթաթագտան գալըգմամագտա տըր: Նէ
էքմէթլէրի նէ տէ եագաճագ օտուկարը
վար: Պիզ պուրատա միլլէթիմիզ իշին
պիր իանէ տէֆթէրի աչտըգ իսէ տէ, աղ
պիր շէյ թօփլանըպ իիէք ֆագիր օլանլա-
րա թէվիլ օլունտու: Լուսաւորչալանլար
տախի պիլէ պագըպ օնլար տա պիր իանէ
տէֆթէրի աչտըլար, վէ իւչ տէօրթ եիւզ
դուրուչ փարա իլէ պիր գաչ եիւզ օգգա
չէրէգ թօփլատըլար: Պու իանէնին թէվիլ
օլանագընա եագըն ֆրօթէսթանթլ ֆու-
գարայա տախի վէրմէք միւնասիպ կէօ-
րիւպ պիլէ փուսուլա եագտըլար, վէ ֆու-
գարամըզըն իսիմլէրինի իսթէտիլէր իսէ
տէ, 20 լիւա եէնի թէվիլ օլունտուլ օ-
լուպ, ֆուգարամըզըն տահա պէլ օն կիւն-
լիւք նաֆագասը օլուուղունտան, իզչարը
թէչէքթիւր էտէրէք, զիյատէ դարուր օլան-
լարա վէրսինլէր տէյիւ ճէվապ էթտիլք:
Օնլար տախի միլլէթ ֆարգ էթմէյէրէք
10 լիւայը քէնտի պիչարէլէրինէ տաղըթ-
տըղըմըզտան էօթիւրիւ մէմնուն օլուուլար:
Շիմտի պիլիւմէլէ էկալիմիզ թարաֆընտան
մէրհամէթլի զաթլարա ըրճա էտէրիլք քի
մուսալլէնթլէրինի պունտան պէօյլէ տախի
տիլըլ էթմէսինլէր: Քրիստոս էֆէնտիմի-
զին «վէրին, սիլլէրէ վէրիլէճէք» սէօղիւ-
նիւ զիլք էթսինլէր: Պիչարէլէրիմիլին հա-
լի իիէք եէման տըր: խասթալըգ գարնիյ-
միլլտէ արթմագտա. աճլըգտան էօլէնլէր
տէ պուլընտույօր: Նէ սէֆիլ փէրիւշանլըգ:
Գարաղաճ գարնտաչարընտան կէչէն
հաֆթա ալտըղըմըզ պիր մէթթուպտա չօգ
գար կէլտի տէյիւ եագարլար: Օրատա օն
էվտիլ իպարէթ օլան ճէմիլէթիմիլլտէն սէ-
քիլ էվիլ սօն տէրէճէ գարուր օլուուղուն-
տան, իանէ իսթէրլէր: Պունտան ագտէմ
կէլէն իքի թագըմ իանէլէրտէն օնլարա տա
հիսսէ չըգարտըգ իսէ տէ, եալընըպ տէօրթ
էվլիլէ վէրիլտի:

ՀԱՃԻ ԵՂԻՍ ԱԼԹՈՒՆԵԱՆ

Մուրատչայ, 1 մարտ, 1875

Պալատէ մէղըրիւր իանէ Ինկիլիզ գօ-
միլթէսինտէն տէյիլ, իլլա պագըլ գէ-
վաթ թարաֆընտան վէրիլտի: 20 լի-
ւա տախի Լանկանըն գըլթըգ գօմի-
սիօնու թարաֆընտան կէօնտէրիլմիլ
օլուուղու Աւետարեբին 9 նուսթըօ-
տունտա իլան գըլընտը: 10 լիւա տա
կէչէն հաֆթա կէօնտէրիլտի:

ԽՕՃԱԼԱՐԱ ՊԻՐ ԳԱԶ ՄԵՕԶ

1. Մէքթէպի գիյարէթ էտէնլէր սէնի
չայիրտէրինտէն ֆարգըլ պուլմասընլար:
2. Ազ սէօյլէ, չօգ իլլէ:
3. Շայիրտէրի սէօզպէթիլէ տէյիլ, իլ-
լա էլլըլաւընլա սանա տօսթ էթ:
4. Մէքթէպիլտէ ֆաւսաթէլէ սընըֆ պու-
լընմասըն:
5. Պիրինէ սէօյլէր իքէն ումուկիյէ իսի-
թապ էյլէմէ:
6. Հիչ պիր շայիրտի իլք նասիհաթտա
աթֆարաչլարընէ եանընա արաբաբա:
7. Նիզամը քէնտիլտէն եիւճէ թութ-
տուղունա իսպաթ իշին, քէնտիլտէ օլան
գուսուրու տա իթիրաֆ էյլէ:
8. Թէնպիլհաթը մուգատտէսէյէ կէլին-
ճէ, անաշլաւն քի պունլար Ալլալն տըր:
Իշ պու սէքիլ խուսուսուն միւթալէասը
ուղուն վագըթ իսթէմէլ, իճրասը իսէ մէք-
թէպիլն շէրէֆի օլուուղու րանա մալիւմ ի-
քէն, արգատաչլարըմա Բէրաչ չալըլալմ
տէրիւմ:

Ա. Հ. Թ.

Գայսէրիյէ, 14 փետր. 1875

ԿԻԻՆԱՀՏԱՆ ԳՕՐԳՄԱՄԱԳ

Գօրգու ինսան գըսընտա թապիլի իսէ
տէ, տէրէճէ տէրէճէ տիր: Պիր ատէմ
եըրթըն հայվանաթըն էօրֆիլնտէն նէ տէ-
րէճէ գօրգար իսէ, պիր պայաղը հայվան-
տան օլ տէրէճէ գօրգմայաճաղը պէտիհի
տիր: Լաքին չօգ տէֆա պագըլ շէյլէրին գօր-
գուսունու ֆէրամուլէտէրէք օնլարըն տու-
գաղընա կիրիֆթար օլուրուլ:

Տօսթլարըմա չունու իսթթար էթմէք իս-
թէրիւմ քի, ճէսէտիմիլլին մուհաֆազա օլ-
մասը իշին գիյան էտիճի վէ էօլտիւրիւճիւ
հայվանաթըն վէ պաչգա մատտէլէրին թէհ-
լիքէսինտէն քէնտիմիլլին սագընըրըլ, լա-
քին պիր շէյ վար տըր քի, հէր նէ գատար
օնուն զէհիլլէյիլի վէ էօլտիւրիւճիւ թէհ-
սիրի վար իտիլինի պիլիլ իսէք տէ, օնտան
սագընմայօրուլ, եանի կիւնաչաւ տէմէք
իսթէրիւմ:

Կիւնաչ պիլլիւմ հէմ թէնիմիլլի վէ հէմ
ճանըմըլք էպէտի միւճագտթա գըլղուղ-
լար, վէ օնուն թէհսիրաթըլ պիլլիւմ իլիք-
լէրիմիլլէտէք իլլէր իսէ տէ, եինէ գօրգ-
մայարագ օնու իսթիմար իլգըրէ իսթիմալ
էթմէքտէլիլ, էօյլէ քի սիւրիւ սիւրիւ ա-
տէմլէր, կէրէք իսթիլար վէ կէրէք նէվ-
ճիվան վէ չօնուլ, կիւնաչտան զէհիլլէ-
նիպ ճէհէննէմէ էնմէքտէ իքէն, պիլլ պուն-
լարը կէօրէ կէօրէ վէ պիլլէ պիլլէ եինէ օլ
եօլտա տէվալմ էտէրիլք Կիւնաչ պիլլիւ պօ-
ղաղլանմաղա կէօթիւրիւլէն գօյունլար կիլիւ
սիւրիւ իլլէ ալըպ հէլաքա տօղրու կէօթիւ-
րիւր, վէ պիլլ պունա միւսատտէ էթմէքտէ-

իլք: Պա թէհսիւլէք տէրիւմ քի, պիլլիւմ էօնիւ-
միւղտէ պու գատար չահիլալէր ճիւճուրու
վար տըր քի, օնլարըն քեաֆիֆէսի կիւնաչըն
ուղրունա քէնտի էօլմէլ ճանլարըն շէյթա-
նա թէսլիւմ էթմիլտիրլէր, վէ նիլէ քէսան
տախի պու եօլ իլլէ շիմտի քէնտի էօմիւր-
լէրինի գայ էթմէքտէ, վէ սատտէթըլ էպէ-
տիլէտէն մահրում գալմագտա տըրլար: Օլ
գատար սէֆայը վէ էպէտի էօմիւրիւ պիր
կիւնաչտան գօրգմատըլարընտան վէրլյօր-
լար: Ճէվաչիլ կիլիւ պիր մալը էտնա պիր
թաչ իլլէ թրամիւլա էթմէք նէ գատար տի-
վանէլիք օլուուղունու օգուլան տէր խաթըր
էթսին, վէ եսաւը տախիւ խաթըրընտա
թուլթսուն. նիճէ պիր մէրճիմէք աչընա
գըլմէթլի պիր շէյ սաթտը: Նասըլ քի պիր
սապի չօնուղուն էլինէ քէսքին պըչագ եա
պաչգա պիր էօլտիւրիւճիւ նէսնէ վէրիւ-
սէն, չօնուլ էնճամ քէնտիլտէն պիր գիյան
կէթիլիլ, եանի պիր եէրինէ սօգար, եա
պիր եէրինի քէսէր, պիլլիւնիլ ինսան գըսմը
տախի կիւնաչը իսթիմալ էտէրէք խարա-
պիլլէթ տիւչար օլույօր. անճագ չօնուլ-
լա պիլլիւմ արամըզտա չու ֆարգ վար տըր
քի, չօնուլ պըչաղըն թէհսիրինի պիլլիլք.
պիլլէ, թէք պրագըր. պիլլ իսէ կիւնաչըն
թէհսիրինի պիլլէլիլքտէն կէլիպ, օնուն
մագարաթընա տիւչար օլույօրուլ, վէ ա-
սըլ համագաթ տա պունտա տըր: Հէր ա-
տէմ տէր վէ իգըրար էտէր քի կիւնաչտա
էօլտիւրիւճիւ թապիլաթ վար տըր, ամմա
եինէ օլ էօլտիւրիւճիւ թապըլ իսթիմալ է-
տէր. սէպէպիլ տէ պու տուր քի, ատէմլէր
պիր թագըմ պաթըլ վէ պօլ իթիգատլարա
սիւլիւք էտէրէք քէնտիլլէրինի ալտատըր-
լար. եանի «Ալլալ մէրհամէթլի տիր, գու-
լունտան վաղ կէչմէլ» տէյէրէք, տօղրունտան
տօղրուլա քէնտիլլէրինի Ալլալտան եատ է-
տէյօրլար: Պու գիլիւմլէր իլլէ նիլէ սէվիլ-
լիւ տօսթլարըմըլ վէ գօնուլարըմըլ պու
տիւնեատան տարը պագալա եօլու օլուուլ-
լար տըր:

Էյ օգուլան տօսթուլմ, սէն հէր քիւմ ի-
սէն, կիւնաչտան գօրգարմըսըն, վէ կիւնա-
չըն էօլտիւրիւճիւ զէհիլ օլուուղունու տէր
խաթըր էտէրմիլին: Էյէր էտէր իսէն, նէ
մուլլու սանա. սէվիլ վէ չատօլ իլլէլաքեա-
րըն կէօրէճէքսին: Լաքին էյէր կիւնաչըն
աղըսընըն թէհսիրաթըն տէրք էթմէլ
վէ օնտան գօրգմալ իսէն, վայ սանա: Տուր-
մա, ֆիլլան էյլէ, էյէր կիւնաչը պրագմագ-
տան, զիրտէ պէյան էտէճէյիւմ սէֆալար-
տան մահրում գալմագտըն: Քէմալը տէ-
րէճէտէ շիրին, սէվիլիւլ, քէրիւմ, արղու-
լու, աղիլք, ճէմիլ, պալտան թաթըլ, սիւտ-
տէն վէ գարտան պէյալ, ալթուն իլլէ միւ-
ճէվէրտէն զիլլըլմէթ օլան, վէ տիւնեա-
նըն պիլլիւմլէ զէնիլլիլլի վէ իթիպարըն-
տան միւթէպէր օլան Զաթըլ ասլա կէօր-
մէյէճէքսին: Պու սէպէպտէն տէրիւմ, ֆի-

դան էլէ, կիւնահարընը պրագ, էլիւյէ, տինտարընը, իսթիգամէթէ, սատագաթա վէ հէր թիւրիւ ֆագիլէթէ սիւլիւք էլէ: Օլ վագըթ ճէմալի գատիմ, տիւքէնմէզ էօմիւր վէ շիրինիւք, տաթիւլիւք վագաթ քեամիւլ վէ իքմալ էտէն լէզզէթին մահալինի կէօրիւրսին:

ԲԱՐՍԵՂ, ՏՕՆԻԿԵԱՆ

Մէրցիֆուն, 1874

ԶԱՐՊԸ ՄԵՍԵԼԼԵՐ

Ձէնկին խըրսըզ քէսէսինտէն, ֆագիր իսէ պոյնունտան սարըր:

Ֆագիլէթու ֆագիր նամէրտ պէյգա-տէտէն միւթէպէր տիր:

Չօգ տօսթլար աղ կէլիւր, ամմա պիր տիւլմէն չօգ տուր:

Ուֆագ մաթպալս խանէյի պէյլիւք է-տէր:

Նասէզա աչգ գուլունուն դօվապը կիպի տիր, կիւլէրէք էնէր, ամմա աղլայարագ չըգար:

Տիւլին քէմիլի եօգ տուր, լաքին քէմիւք-լէրի էզէր:

Մէտէ շայան օլմագ իչիւն ախէրլէրի գէմմ էթմէ:

Եատ գարընըն կէօգ եաշլարը պինամուս-լուղուն փունկարլարը տըր:

Ֆուրսաթը վար իքէն իչինտէ իհմալ է-տէն, իչլէմէք իսթէտիլի վագըթ ֆուր-սաթ պուլմագ:

Պաշը (ագըլ) վար օլան իչիւն տաթիմ ֆէս պուլունուր:

Թէքիլիֆսիզ մուգավէլէ էթմէք տօսթ-լուղու գաթիմ էտէր:

Հէր կիւնահ-իսթիյար օլուր, ֆագաթ թամա տաթիմ կէնճ գալըր:

Պէնի առէմին տինեատա կէօնէնտիլի վէ Ալլահ իչիւն վէրտիլիտէն մատա հիչ պիր գազանճը եօգ տուր:

Ալլահտան կէլէն աղ շէյ ինսանտան կէ-լէն չօգ շէյտէն տահա պէրէքէթլի տիր:

Սօնունտա աճը վէրէն հաղըր սէֆա գէ-հիրլի պալ եէմէք կիպի տիր:

Տաթիյը գազանագ իչիւն եալընըզ հագգըլ օլմագ քիֆայէթ էթմէզ, իլլա օ-նու պիլմէք վէ պէյան էթմէք տաթի լա-զըմ տըր:

Թիւլի մէրքէպտէն գուրնաա իսէ տէ, օնուն տէրիսի տահա չօգ կիտէր:

Ճէնք ետրամագլարա ֆուրսաթ վէրիւր, ամմա սուլ Օնլարը սալ էտէր:

Թէտպիրսիզ էվլէնէն քիմէ իլք սէնէ մուհապլէթ, իքիւնի սէնէ գուրնաագ, ամ-մա իչիւնիւ սէնէ սէֆալէթ վէ պիշարէ-լիւք կէօրիւր:

Սիւքիւթ էթմէք տաթի պիր նէվ ճէ-վապ օլտուղունտան, հէր սէօգէ ճէվապ վէրմէք էլի տէյիլ տիր:

Տիւլանէյէ իքրամ էթմէք մէրքէպի եայ-գամագ կիպի տիր:

Թաթըր սէօղլէր երէրէյի եաղլար, եա-րամագը թէսքին էտէր, վէ էվի շէնլէնտի-րիւր:

Կէչմիլ զատըր ունութամագ քիւլիւք երէրէլիլիլէ տէլալէթ էտէր:

Մէտէ էթմէք տիւլանէյի մէսրուր էտէր, ամմա պիլմէ քէտէր պաղըլար:

Աթըն էօնիւնտէն, թիւֆէյին արտըն-տան կէչ, ամմա նիգանըն վէ եատ գարը-նըն սէմթիւնտէն պիլէ կէչմէ:

ԳԱԼՈՒՍ ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ

Սամուն, 1 յունվ. 1875

ԻԼՄԻ ՀԻՔՄԵԹԸ ԹԱՊԻՅԵ ԻԻՋԵՐԻՆԵ ՄՈՒԽԹԱՍԱՐ ՏԵՐՍԼԵՐ

15 ինճի րէր

Սիւս Պալօնը հալայա չըգանլարա հիչ գազա վագի օլմագ մը:

Ճէվագ. Չօգ տէֆա վագի օլուր:

Ս. Նամըլ վագի օլուր:

Ճ. Պագէն պալօն աշաղա էնտիլիտէ տէնիգէ տիւլէր, իչինտէքիլէր տէ պօղու-լուրլար. Պաղը քէրէ տէ պիրտէն պիրէ պիր աղանա չարիար, եաթօտ խըզ իլէ եէրէ տիւլէր, վէ երնէ իչինտէքի առէմ-լէր սագատլանըր եա էօլիւրլէր:

Ս. Պալօն նամըլ աշաղա էնէր:

Ճ. իչինտէքի խաֆիֆ հալանըն պիր միգտարը տիւլարը պրագըլտըգտա, պալօն աշաղա էնէր:

Ս. Պիր միգտար հալանըն չըգամաը իլէ նէ օլուր քի պալօն էնէր:

Ճ. Պալօնտաքի հալա աղալըպ ալթըն-տաքի գալըրը պաղագ աղըրըզլարա պէ-րապէր գալտըրամագ օլուր, վէ պալօն թա-պիաթը իլէ աշաղա էնէր:

Ս. Պալօնուն պիրտէն եաթօտ խըզ իլէ աշաղա տիւլմէմէսինէ պիր չարէ օլապի-լիւր մի:

Ճ. Շէմսիյէ կիպի պէյլիւք պիր ալաթ վասիթասը իլէ օլուր:

Ս. Պունու նամըլ գուլանըրլար:

Ճ. Պալօն գազանէ երթըլտըրը, եա-

խօտ ալթընտաքի գալըրը տէվրիլիլի հալ-տէ, իչինտէ օթիւրնն օնէմ օլու շէմսիյէ կիպի ալաթը թուլթուպ աղըր աղըր աշա-ղա էնէր:

Ս. Պու շէմսիյէյէ պէնդէր օլան ալաթ հա-վատա նամըլ մուալլագտա տուրապիլիյօր:

Ճ. Շէմսիյէ կիպի աղըլտըրընտա, աշաղ-քի հալա ալթտան շէմսիյէյէ տայանըպ օ-նու եօգարը թուլթար, վէ օնտան սարըլ օլանլար օնուլա պէրապէր աղըր աղըր էնէրլէր:

Ս. Պէյլէ քիւլիւք պիր շէմսիյէ եաթի-պիլիլիլիսին:

Ճ. Պիր թապագա քեաղըտըն տէօրթ ուճունա պիրէր սիճիմ կէչիւրտիքտէն սօնը-րա սիճիմէրին օպիր ուճլարընը պիր եէրէ կէթիլիլիլ խաֆիֆ պիր օտուլն փարչասընա պաղլարըմ:

Ս. Սօնըրա նէ եաթիարսըն:

Ճ. Օլ քեաղըտը երէքէք պիր եէրտէն պրագըրըմ:

Ս. Քեաղըտ եէրէ տիւլմէզմի:

Ճ. Տիւլէր, ամմա աղըր աղըր էնէրէք տիւլէր:

Ս. Երէքէք պիր եէրտէն տիւլէն եա-խօտ ալթլայան առէմին էլինտէ աչըգ պիր շէմսիյէ օլուրա, առէմ խըզ իլէ եէրէ տիւլէրմի:

Ճ. իսայըր:

Ս. Նիչիւն:

Ճ. Չիւնքի շէմսիյէնիս ալթընտաքի հա-վա շէմսիյէյի գալտըրըր, շէմսիյէ տէ քէն-տինտէն սարըլ օլան առէմի եօգարը թու-թար:

Ս. Նամըլ օլուր քի հալատաքի գուլ-լար եէրէ տիւլմէզմի:

Ճ. Գանատլարընը աշաղլարընտա, հա-վա ալթտան տայանըպ օնլարը եօգարը գալտըրըր:

Ս. Հալանըն օնլարը գալտըրմասընըն սէպէպի եալընըզ օնլարըն գանատլարընըն աչըգ օլմասը մը տըր:

Ճ. իսայըր, օնլարըն իչէրիսինտէ տէ քեաթի միգտար հալա վար:

Ս. Գուչ հալատա պուլունտուղու պիր եէրտէ նամըլ տուրապիլիլի:

Ճ. Գանատլարը իլէ խաֆիֆէ հալայա վուրտուղունտա, իթիլէն հալա անիտէ կէրլէյէ աքս էտէր, վէ պու վէճիլէ գուչ քէնտի եէրինտէ գալըր:

Ս. Գուչ հալատա նամըլ եօգարը չըգար:

Ճ. Գանատլարը իլէ հալայա խըզ իլէ վուրտուղունտա, իթիլէն հալա տա խըզ իլէ կէրլէյէ աքս էտիւպ, գուչու էվլէլէ եէ-րինտէն տահա եօգարըյա սիւրէր:

Ս. Գուչ նամըլ աշաղա էնէր:

Ճ. Գանատլարըն պիր միգտար գաթի-տըրը հալտէ: Թապիլի աղըրըրը իլէ աշա-ղա էնէր:

Ս. Գուչլար պէյլէ հալատա էնիւլ չըգ-մանըն, եաթօտ պուլունտուղլարը եէրտէ տուրմանըն եօլունու նամըլ էյրէնմիլլէր:

Ճ. Ետրատան Ալլահ պու ուսուլլէրի օն-լարա էյլէ էլի էյրէթմիլիտիր քի, ալալ նէ եանըրըրըր նէ տէ ունուտուրլար:

ՊՕՂՈՍ ԲԵՍՈՒԼՈՒՆ ՊԵՏՐՈՍԻ ԹԱՋԻՐ ԵԹՄԵՍԻ

«Պետրոս Անթաքիայէ կէտիյի զէման, թաղիրէ միւսթահագգ օլտուղունտան, օնուն երեզիւնէ մուգաւէմէթ էթտիմ» (Գաղ. Բ. 11) :

Պետրոսուն նիյէթի էյի իտի : Օնուն մէրամը, թաիֆէլէրտէն տէօնմէ Գրիսթիյանլար իլէ թաամ էթմէք պապընտա Եհնուտի Գրիսթիյանլարըն պաթըլ էֆքեարընա միւսաատէ էտիպ օնլարը խօշնուտ էթմէքլէքէնտի միլլէթի օլան Եհնուտիլէրի Գրիսթիյանլըղա ճէլպ էթմէք իտի : Պուլէճհէ Պետրոս հագիգաթը վազ էթմէտէ «միւրայըլըք» էտիպ, Եհնուտիտէն վէ թաիֆէտէն տէօնմէ գալընտալար իլէ իւլֆէթ էթմէտէ Ինճիլ միւճիպիւնճէ «տօղրու երեւիւմէմէքտէ» իտի : Պետրոս քիլիսէյի չօղալթմագ վէ մարաղայա սէպէպիյէթ վէրմէմէք իչիւն պէօյլէ տալրանըյօր ուտու :

Պօղոս տաիի, ճանլարըն խէլասը իչիւն, էյի մանա իլէ, ճիւմէ իլէ հէր շէյ օլմաղա հաղըր պուլունմագտա Պետրոստան աչաղա գալմագըր, լաքին Եհնուտի գարնտալարըն Եհնուտիլիք առէթլէրինէ րաղպէթ էթմէք էֆքեարընա միւսաատէ էթմէքտէն հապըլ օլաճագ նէթիճէլէրի վէ Պետրոսուն հարէքէթիլին միւրաիլիյինի Պետրոստան տահա վաղիհ կէօրտիլիւնտէն, օնու թաղիր էթտի, վէ օնուն նիյէթիլինէ գարը կէլիպ, Գրիսթիյանլար պիլի աղատ էթտիլի աղատըղը (Գաղ. Բ. 11. Ե. 1) պօղան Եհնուտի իտիալարընա մուգաւէմէթ էթմէլի տէյիլ իտտիա էտէյօր ուտու :

Պօղոսուն թաղիրի ճէսարէթլէ վէ շէտիա իսէ տէ, մուհապպէթիլնտէն նաչի վէ հալիմանէ օլարագ, իղթիղա էթտիլի հալտէ Գրիսթիյանլար թաղիրի հիլիլէթլէ վէ թէվաղու իլէ գապուլ էտիպ վէ թագսիրաթընը թանըյարագ օնտան կէրի տուրմագլէ Գրիսթիյանա եաղըրը սուրէթտէ թաղիր տիւլէմէքլիյէ էօրնէք օլտու :

Ալլահըն էն աղիմ, էն սատըգ վէ էն ֆաիտէլի գուլարը, Ալլահտան

ըչդգ տիլէմէք վէ օնուն Գէլամընա պաղմագտան իսէ քէնտի աղըլարընա հատտէն զիյատէ կիւլէնտիլէրի հալտէ, Եանըլմագ թէհիլիքէսինէ տիւլէլէր : Պետրոս Բուհ էլ գուտսուն թէհսիրինէ տէյիլ իլլա քէնտի աղընա կիւլէնտիլինտէ Պօղոստան թաղիր իլիթմէյէ միւսթահագգ օլտու :

Ինճիլին մէպտէլէրինէ մուղայիր եօլլար գուլանըլարագ Ինճիլէ առէմ ճէլպ էթմէնին ֆաիտէտէն զիյատէ մաղարաթը վար :

Պ Ի Ր Շ Ա Գ Ա

Ճինէվրալը միւրիւլէթլի պիր խօճա կիւնիւն պիրինտէ շայիրալէրինտէն պաղըլարըն պէրապէր ալպ շէհիրտէն ուղագ կէզմէյէ կիտէր : Շայիրալէրտէն պիրիսի, պիր ինկիլ կէնճ, եօլուն իւսթիւնտէ պիր չիֆթ այագ գապը կէօրիւպ, եաղընտա պիր թարլատա չալըչան քէօյլիւնիւն այագ գապըլըր օլտուղունու աննար : Ֆէրահ թապիլաթըր օլան մէքըրը շայիրտ, արգատալարընտան պիրինէ լաթիֆէ օլարագ շէօյլէ տէր : «Կէլ պու առէմին այագ գապըլարընը ալպ շուլիթին արտընա գօյալըմ : գարանլըգ պասմագ իւղրէ օլտուղունտան, պու առէմ թէզ փայտօս էթտիլինտէ կէլիպ էլպէթ այագ գապըլարընը արալաճագ, վէ շիւպհէսիլ պուլամայըպ տարըլաճագ տըր : պիլ պիր քէօյլտէ կիլլէնէրէք օնու սէյր էտիպ զէվիլինի չըգարըրըք» : Խօճա պունու իլիթտիլինտէ, «Խայըր, տօթիւմ» տէտի : «պու պիր չիֆթ այագ գապը իլէ տահա կիւլէլ պիր էյլէնճէ պուլմագըրընը ալպ ալպ շէյր էտիպ թէքինէ պիրէր թալէր գօյուն, պատէհու կիլլի պիր եէրտէն սէյր էտէլիմ : քէօյլիւ օնլարըն իչիւնտէ աղչէյի պուլտուղունտա պաղալըմ նէ հիլէթլէր էտէճէք» : Ինկիլ կէնճ տէրագապ խօճասընըն սէօղիւնիլ իճըա էթտի, վէ հէփիսի տէ քէնտիլէր կէօրիւնմէյէրէք քէօյլիլի սէյր էտէպիլէճէքլէրի պիր կիլլի եէրտէ սաղլանըլար : Չօգ սիւրմէյիպ, թարլատա չալըչան քէօյլիւ ալպ գապըլարընը եանընա կէլտի, վէ պիր թէ-

քինի ալպ ալպընա թագար թագմագ, սէրթ պիր շէյ թապանընա տօգանտըղընը տույարագ, անիտէ չըգարտը, վէ նէ իտիլինի աննամագ իչիւն էլինի իչիւն սօգուպ պիր թալէր պուլտու : Չիյատէսիլլէ թէաճճիւպ էտէրէք տէօրթ թարաֆա պաղալը իսէ տէ, քիմսէյի կէօրմէտի : սօնըրա աղչէյի շէյլիլիպ, պիլիմինէ վէ րէնկինէ պաղարագ տիւլիւնտիլ իսէ տէ, պիր շէյէ գարար վէրէմէտի : նիհայէթ աղչէյի գօյնունա գօյուպ ալպ գապընըն օ պիր թէքինի ալտը : Օնու տա կիլէր կիլմէզ, պիր թալէր տէ օնուն իչիւնտէ պուլտու իսէ, թէաճճիւպիւ պիր գաթ տահա արթտը : Գէօյլիւ պու աղչէյի տէ պիր գալ տէֆա շէվիրտի, հէր պիր թարաֆընա տիգաթ էթտի, էթրաֆա տա պաղարագ, հէր եանը պիր էյիճէ սիւղտիլ, լաքին եինէառէմ կէօրէմէտի : Աճաիպ միւլահաղալար պու առէմին ֆիքրիլի սարըպ, իհիթիմալ տըր քի, «Պունու պանա եափան էյէր առէմ տէյիլիսէ, հէր հալտէ Ալլահ տըր» տէյօրուտու : Օնու կիլլիտէն սէյր էտէնլէր վագա օնուն ֆիքրիլի պիլէմէզլէր իտի իսէ տէ, շուգատարըն կէօրտիլէր քի, առէմ տիգ իւսթիւնէ կէլիպ, էլլէրիլի վէ կէօղլէրինի կէօյէ տօղրու գալտըրարագ, երեքսէք սէտա իլէ շու սէօղլէրի տէտի : «Եա Բապպ, Ալլահըմ, պու սէօղ սահիհ տիր քի, սէն սանա իւմիտ էտէնլէրի ունուլթմագընը : Չօճուլարըմըն եէլէճէք էքմէյի օլմատըղընը, գարըմըն խասթա եաթտըղընը, պէնիմ տաիլի քիմսէտէն պիր եարտըմը օլմայարագ չալըմըն օլտուղունու պիլիլ իտին : պէն պունըլըր սանա պէյան էթմէմիլ իտիմ իսէ տէ, հէփիսի սանա մալիւմ իտի : Լաքին պէն, ճարըղ վագթընտա պէնի չաղըր տէյիլ պուլարտուղունա կէօրէ, սանա նիտա էթտիմ քի պանա եարտըմ էտէսին, սէն տաիլի, եա սէվիլիլ սէմուլի ֆէտէր, շիմտի պու աղչէյի պանա կէօնտէրտին : Ահ, քէաչքի էօլիւնճէյէտէք շիւքրանիլէթիմի սանա կէօթէրէպիլլէմ» :

Պու տուայը իլիթտիլինտէ, չօճուլարըն խօճասը օնլարա պաղալը, օնլար տաիլի թէաճճիւպ իլէ վէ կէօղ եալարը իլէ խօճալարընա պաղալըլար : կէնճ ինկիլ տաիլի խօճասընըն էլիլի թուլթուպ, «Սէվիլիլ խօճամ, սիլ պանա պուլարտա էօյլէ շիլ տէրս վէրտիլիլ քի, էօմիլմ օլտուգճա ունուլթմայաճաղըմ» տէտի :

ԳՈՒՐԹ ԱՎԸ

Պու ընտիր Բուսիստա օլան գուրթ ալընը կէօսթէրիւր : Օլ մէմլէքէթին սըգ վէ միւթէատտիտ օրմանլարնտա գուրթլար էօյլէ չօղալըր քի, գըշըն չէտիտ օլտուղու վազըթլարտա եէյէճէք պուլամայըպ աճըգըրլար վէ չօգ զարար վէրիւլէր, պաղէն եօլուլարըն իւղէրինէ տէ հիւճիւմ էտէրլէր : Պու ճանաւարլարը ազալթմագ, հէմ տախի օնլարըն քիւրքիւնիւ ալմագ իչիւն, չօգ տտէմլէր օնլարը ալլամաղա չըգարլար : Եօգարքի թասվիր պէօյլէ գուրթ ալընըն պիր նէվինի կէօսթէրիւր : Պու թասվիրտէ, իչինտէ թիւֆէնքլի տէօրթ աւէմ օլարագ իւչ ալլը պիր գըզագ կէօրիւնիւր : Գըզագըն իքի եանը ուղուն սիւրի չիլիլէր իլէ մուհաֆազա օլունմուշ տուր, արտ թարաֆընտա տախի սէփէա իչինտէ պիր սաղ տօմուղ վար : Ալլըն թիւֆէնքլէրին տիւմանընտան պու տօմուղ թասվիրտէ կէօրիւնմէյօր : Գուրթլար տօմու-

ղուն պաղըրմասընը իչիտիպ, օնու քէնտիլէրինէ ալ էթմէք իւմիտի իլէ եագընտա օլան օրմանլարտան չըգարլար, լաքին գըզագա եագլաշըրգլարընտա իչինտէքի ատէմլէր օնլարը գուրշունա թուլուպ, էօլտիւրիւրլէր : Պաղէն գուրթլար սիւրիւ իլէ կէլիլէր, վէ օլ վագըթ պու նէվ գուրթ ալը թէհլիքէլի օլուր : Փագաթ տէրին գար իչինտէ վէ գաթը օրմանլար արասընտա գուրթ ալլամագտան իսէ, պէօյլէ գըզագա գուրթ ալընա չըգմագ քէյֆլի հէմ տէ գօլայ տըր :

ՍԱՂԼԳ ՎԵ ԶԷՆԿԻՆԼԻՔ

Պունտան խայլը սէնէ էվվէլ Ամէրիգատա պասմախանէնին պիրինտէ ալթը միւրէթթիպ վար ըտը : Պունլարըն պիրիսի, հէր կիւն արգատաշլարը իլէ պէրապէր մէլխանէյէ կիտիպ իչքի իչմէտէն իսէ, իչքիյէ վէրէճէյի փարայը եէվմլյէ կէօթիւրիւպ պիր պանգայա վէրիւր իտի, վէ պէօյլէճէ պէշ սէնէ սօնղրա 382 թալէր սահիպի օլտու, հէմ պիր կիւն պիլէ խասթալըգ սէպէպինտէն իչինտէն

կէրի գալմատը : Օպիր պէշ արգատաշլարընտան իւչիւ սէրխօշլուղա ալըշըպ, նիհայէթ պասմախանէնէն գօլուլտուլար : Պու ըիյաղէթքեար միւրէթթիպ իսէ էն սօնուլտա պասմախանէյի սաթուն ալըպ, իչի կէնիշլէթտի, վէ չիմտի երմի սէնէ զարֆընտա 100,000 թալէր սահիպի օլմուշ տուր :

ՀԻՆՏՏԷ ՄԱՏԷՆԼԷՐ

Հինտ տիյարը էսքի զէմանտա զիգըյմէթ թաշլար եախօտ միւճէվէէրաթ ճիհէթի իլէ զայէթլէ զէնկին սայըլըր ըտը, վէ հալա ճօղրաֆիլալարըն չօղունտա մէգըլըր տիյար ալթուն վէ էլմաս տիյարը տէյիւ վասֆօլունուր : Հալպու քի տիյարըն արաղիսին քէշֆ էթմէք նիյէթիլէ ինկիւլ տէվլէթի թարաֆընտան օրայա կէօնտէրիլէն էհլը իլմի թապագաթը արգ, պունտան չօգ ֆարգլը մալիւմաթ վէրմիշլէր տիր : Պունլարըն սէօղիւնէ նաղարէն, Հինտիւթմանըն պէօյիւք գըամը զիգըյմէթ մատէնլէրտէն եա պիւթիւն պիւթիւնէ մահրում տուր, եա տախի օրատա պուլունան մատէնլէր չօգ իթիպար օլունուր պիր հալտէ տէյիլէր : Ալթուն, կիւմիւշ, պագըր վէ գօլըշուն օրատա պուլունուր իսէ աէ միգտարը աղ օլտուղունտան, օնլարը չըգարմագ իչիւն օլաճագ մէսարիֆ մէմուլ օլունան քեարտան չօգ զիյատէ տիր : Միւճէվէէրաթ հագգընտա տախի այնի պէօյլէ տիր :

Պիլաքս, Հինտտէ պուլունան թուղ մատէնլէրի զայէթլէ գըյմէթլի տիրլէր : Պունլարըն միգտարը սայքի տիւքէնմէղ տէրէճէտէ զանի օլտուգտան մատա, թուղ տախի պէյաղ վէ թէմիգ տիր : Թուղ մատէնլէրինին հասըլաթը տէվլէթէ քիւլլի վարիտաթ կէթիլիւր :

Լաքին քէօմիւր վէ տէմիր մատէնլէրի թուղ մատէնլէրինտէն զիյատէ գըյմէթլի տիր : Պու մատէնլէր Հինտիսթմանըն հէր թարաֆընտա պուլունուր, վէ չօգ վասի, հէմ տախի չօգ պօլ տուր : Տէմիր մատէնի 500 տէ 100 այագ գալընըղընտա եէրին իչէն ըիսինտէ թէճէմմիւլ էթմիշ պուլունուր, խուսուսա պիր տէմիր մատէնի վար քի, 1,500 այագ եիւքսէք, տէօրթ միլ գատար տախի ուղուն օլան սըրա տաղլարընտան իպարէթ տիր : Պու քէօմիւր վէ տէմիր մատէնլէրինին Հինտտէ տէմիր օլլարըն եափըլմասընա վէ գուլանըլմասընա չօգ ֆաիտէսի օլմուշ տուր :

ԲՈՒՄԻԱՏԱ ԹԱԼԻՄ ՎԷ ԹԵՐՊԻՑԷ

Փէթրոպոլիտա իւան օլունմուշ
րէսմի րափօրթօլարա նազարէն, Բու-
սիա տէվլէթի թալիմ ու թէրպիյէ ի-
չիւն պէ հէր սէնէ 5,425,000 լիւրա
գատար սարֆ էյլէմէքտէ տիր : Շիմ-
տի պիւթիւն Բուսիա մէմալիքնտէ
8,000 թալէպէսի օլան 8 տարէլֆիւ-
նուն մէքթէպի, 450 թալէպէյի հա-
վի և մէքթէպլ հարպիյէ, 400 թա-
լէպէյի հալի և ատէտ տէ իլմի իլահի
մէքթէպի, 42,000 թալէպէ իլէ 150
մէքթէպլ պէլէտիյէ, 9,000 թալէպէ
իլէ 23 ատէտ մէքթէպլ ասքէրիյէ,
14,000 թալէպէսի օլան 51 րուհպան
մէքթէպի, գատընլար իչիւն 17,000
թալէպէտէն միւրէքքէպ 178 մէք-
թէպ, գըլլար իչիւն 7,000 շայիրտ-
տէն իպարէթ 25 ալի մէքթէպ, չո-
ճուգլար իչիւն տախի 1,242,000 շա-
յիրտտէն իպարէթ 15,590 իտատիյէ
մէքթէպլէրի վար : Էշխասը մախսուսէ
թարաֆընտան քիւշատ օլունմուշ
մէքթէպլէր, իւլումը զիրաթ վէ թի-
ճարէթ վէ ումուրու սաիրէյէ տաիր
մախսուս մէքթէպլէր, քէզալիք խո-
ճալար թէրպիյէ էթմէք իչիւն օլան
մէքթէպլէր, վէ Գաթօլիքլէրին, Փրո-
թէսթանթլարըն վէ Մուհամմէտիլէ-
րին քէնտիլէր իչիւն այրըճա օլան
մէքթէպլէրի, պալատէ մէքթիւր ֆիհ-
րիսթա միւնտէրիճ տէյիլ տիր :

Ճ Ա Փ Օ Ն

Ամէրիգա դազէթալարընտան պի-
րինին մուխպիրի ճափօնտան եազըպ,
օլ մէմէքթէթին հիւքիւմէթի ճափօն
միլլէթինին ասըլ տինի օլան Պուտտա
մէքթէպլինին թալիմաթ վէ թէնպի-
հաթընա ասլա իթիպար էթմէմէքտէ
օլտուղունու պիլտիրի : Փուլ մա-
պէտլէրինին չօղունա էհալի կիթմէ-
մէքտէ տիր, փուլ փափաղլարընն
խսէ էհալիյի ճէլպ էթմէյէ չարէսի
թիւքէնիպ, ուճուղ ֆիւթլէ մէքթիւր
փուլթանէլէրի փէյ տէր փէյ սաթ-
մաղա գալըլմըլլար, խայլը մապէտ-
լէր տէ տէվլէթին իրատէսի իլէ խա-
թախանէյէ եա մէքթէպէ թահիլ օ-
լունմուշլար : Փուլթանէլէրտէ գուլ-

լանըլան հիսապսըղ չանլար սաթըլլապ,
պազըլը ակէր տիյարլարա կէօթիւ-
րիւմէքտէ տիր : Եազընլարտա, էք-
սէրի գըսմը փուլթանէլէրին չանլա-
րընտան պօղմա 400,000 օգգա պա-
զըլլա եիւքիւ պիր կէմի ինկիլթէր-
րայա կիթտի :

Լաքին, հէր նէ գատար տէվլէթ
էսքի փուլթիւքէսթիւք մէքթէպլինէ
եիւղ վէրմէյօր իսէ տէ, պիր էհա-
լիյի իսլահ վէ թէնպիւր էթմէյէ պի-
րիսթ վասիթա Գրիսթիյանըլ օլտու-
ղունա տա հալա գանմաղը տըր :
Սալպ օլունմուշ Գրիստոս հալա ճա-
փօնլուար իչիւն պիր թէօքէղ տիր,
հիւքիւմէթ տախի պու թէօքէղի նէ
եափաճաղըն պիլէմէտիլինտէն, գա-
լարսըղ վէ սէպաթսըղ պիր հալտէ
պուլունույօր : ճափօն իչիւն էն պէօ-
յիւք թէհիլէք պու տուր քի պու մէ-
մալիքտէ օլան իւք պէօյիւք թէպտի-
լաթ փուլթիւքէսթիւքտէն Գրիսթի-
յանըլա տէյիլ, իլա տինսիլլիյէ օ-
լաճագ : ճափօն իչիւն հէրարէթլէ
տուա էթմէնին վազթը չիմտի տիր :
Ճէննէթի եա գազանմագ եա տա
ղայպ էթմէք իւզըէ օլան աղալլի ծն-
տէօրթ միլիօն պիր էհալիյէ րու պէ
րու թիւղ նէֆէր Գրիսթիյան վաիդ
տուրույօր : ճափօն միլլէթի տախի
Գրիսթիյանըլ գապուլ էթտիյի հալ-
տէ, Գրիստոս իչիւն ալա շէյլէր էթ-
մէյէ միւգթէտիր օլաճաղը չիւպհէ-
տէն պէրի տիր :

ՕՏՈՒՆՈՒՆ ԹԷՋ ԶԻՐԻԻՄԷՄԷՍԻՆԷ ԶԱՐԷ

Օտունուն թէզ չիւրիւմէմէսի իչիւն
գուլլանըլան թիւրիւ չարէլէր, օտուն-
տան եափըլան էշեանն նէվլինէ նա-
զարէն, միւթէնէվի իսէլէր տէ, հէ-
փիսի պիրտէն իքիյէ թագսիմ օլու-
նապիլիւր, իւք գըսմը չարէլէր պաղը
մատտէլէր տիր քի, օտունուն իւս-
թիւնէ սիւրիւլէրէք օնու հալանըն
չիւրիւտիւճիւ թէէսիւրինտէն հըֆը
էտէրլէր, իքինճի գըսմը չարէլէր տէ
օլ մատտէլէր տիր քի, օտունուն իւս-
թիւնէ սիւրիւլէլէր, անճագ օտուն
օնլարըն իչիւն պաթըրըլլա մատտէ-
լէրի էմէր, վէ պէօյլէ ուղուն վազըլթ
չիւրիւտիւճիւ թէէսիւրաթտան պէրի
օլապիլիւր :

Պօյալար վէ պունլարա միւթէալլիդ

մատտէլէր իւք նէվ չարէլէրտէն տիր
Լաքին պօյանըն իշէ եարար օլմասը
իչիւն, օտուն պօյանմաղտան էվլէլ
քեամիլէն գուրումուշ օլմալը, զիւրա
պօյա հէնուղ եալ օլան օտունա սիւ-
րիւլաթիւ հալտէ, օնուն գուրումա-
սընա մանի օլուպ, պօյասըղ օլտուղու
վազըլթտան տահա թէզ չիւրիւմէսինէ
սէպէպ օլուր : Պօյա իչիւն գուլլանը-
լան իւք մատտէ արղըն չօգ եէրլէրին-
տէ զէմինտէն սըզան մատէն զիֆթի
օլտու տէյիլ կէօրիւնիւր : Օտունու
չիւրիւմէքտէն հըֆը էթմէք իչիւն հա-
լա գուլլանըլան էն էյի մատտէ պու
խսէ տէ, աղըր գօգուսու, կէճ գու-
րումասը վէ սիյահ րէնկի իչիւն մագ-
պուլ օլմատըլընտան, զիֆթի եէրինէ
պօյա իչիւն պաշգա մատտէլէր, խու-
սուսա եաղլար գուլլանմագ իճապ
էթտի : Եաղլար տախի օտունուն իւս-
թիւնտէ գուրույուպ օնուն սաթհընը
հալանըն վէ եաղմուրուն թէէսիւրին-
տէն վիգայէ էտէրլէր իսէ տէ, եալը-
նըլ եաղ սիւրիւլէն օտուն քէնտի թա-
պիլի րէնկիւնի սայ քի հիշ տէյիլտիր-
մէտիլինտէն, պօյանան էշեայա պաշ-
գա րէնք վէրմէք, գուսուրլարընը
էօրթմէք, հէմ գուրումասընը գօլայ-
լաթմագ իչիւն, եաղ իլէ պէրապէր
պաղը թիւրապի մատտէլէր գաթմագ
ատէթ օլտու : Պու մատտէլէրին տէ
էն պաշըճասը իւսթիւպէճ տիր : իւս-
թիւպէճ եաղ իլէ գարըլտըլընտա օ-
տունուն իւսթիւնտէ գաթը պիր սը-
վա կիպի օլուր : Եաղ թէզ գուրումուն
իչիւն, իւսթիւպէճ իլէ գարըլթըր-
մաղտան օնու գայնաթմալը : Փա-
գաթ իւսթիւպէճ փահալը, հէմ օ-
նուն զէհիլի խասսիլէթի օնու գուլ-
լանան պօյաճըլարըն պաղէն սանճը-
յա ուղրամասընա, քէօթիւրիմ տախի
օլմասընա սէպէպ օլտուղունտան,
իւսթիւպէճ եէրինէ պարիթա տէնի-
լէն թօփրագտան վէ թիւթեատան ի-
պարէթ մատտէլէր գուլլանըլը :

Պօյալար թիւրիւ պէ թիւրիւ թօփ-
րագլար վէ համիլլէր (օտիւ) իլէ խալթ
օլունուպ կէօնա կէօն րէնկլէրէ կի-
րէրլէր : Տէրէճէ պէ տէրէճէ ալըգ վէ
գօյու գըրմըղ պօյալար եափմագ ի-
չիւն Գէթը հաթի, քէզալիք թիւրիւ ա-
լըգ վէ գօյու եէշիլ պօյալար իչիւն
տախի Գէթը հաթի տէնիլէն մատտէլէր
գուլլանըլը :

Կէմիլլէրին տըլ թարաֆընը պօյամագ
իչիւն գաթը պօյալար վէ գաթրան
գուլլանըլը, Լաքին հիշ պիր պօյա
պիր գալ ալտան զիյատէ թուղու
սույուն թէէսիւրինէ գարըլ գօյամագ :

Պօղազլույան սէմթին պազը քէօյէրին-
տէն կէլէն խապէրլէրէ նաւաբէն, օլ մահալ-
լէրտէ պէօյլէք տարլըզ վարս Գոյմագամըն

Իգամէթ էթտիյի Պօղազլըյան նամ գարիյէ Գայսէրիյէտէն 36 միլ ուզազ տըր : Պու գարիյէտէ 570 էվ վար : Պուլարըն էվէլ 1,160 չիֆթ էօքիւզիւ վար իքէն , չիմտի անճագ 170 չիֆթ էօքիւզիւրի գալմը : Էվ վէլմալիք օլտուգլարը 8,000 գոյունտան չիմ տի եալընը 100 թանէ գալմը տըր : պուզ- տայ մահսուլու պուրատա էվէլ 64,000 քիւլ օլուր իտի , կէչէն սէնէ իտէ անճագ 24,000 քիւլ օլմու : Պու քէօյտէ 99 քիւլ աճլըգտան էօլմիւ , 690 քիւլ գատար տա- լի քէզա աճլըգտան էօլմէք թէչիլքէսին- տէ տիր : Պու քէօյէ եազըն օլան Օղու- լուգ նամ քիւչիւք պիր գարիյէտէ 7 քիւլ : Պաշ Խօրապա նամ գարիյէտէ տալի 6 քի- չի գըթլըգտան վէֆաթ էթմիւլէր : Ու- զընըն գարիյէսինտէ Միւսլիմանլարտան 3 քիւլ աճլըգտան էօլմիւ : Պու քէօյիւն Միւսլիման էչալիսի էվէլ 2,000 գոյունտ մալիք իտի , չիմտի 30 գոյունտ գալմը : սապըգ մալիք օլտուգլարը 80 չիֆթ էօ- քիւզ իլէ 500 ըէս ինէքտէն չիմտի եալը- նը 20 չիֆթ էօքիւզ վէ 50 ըէս ինէք գալմը : Գարիյէսին էրմէնի էչալիսի տա- լի սապըգա 5,000 գոյուն վէ քէչի , 200 չիֆթ սըլըր , վէ 500 ըէս ինէյէ մալիք իտի իտէ տէ , չիմտի անճագ 100 գոյուն ի- լէ 50 չիֆթ էօքիւզիւ վէ 45 ըէս ինէյի վար : Պու քէօյտէ էրմէնիլէրտէն տէ աճ- լըգ սէպէպի իլէ էօլէնլէր օլմու : Քէզա- վէք իկտէլի նամ գարիյէտէ խայը քիմսէ- լէր , վէ Գարա կէօզ գարիյէսինտէ 10 քի- չի աճլըգտան վէֆաթ էթմիւ : Պալատէ մէզըլը գարիյէլէրտէն վէրիլէն խապէր- լէրն էսէֆէ շայան պազը վուգուլարը պուլըր տըր :

Միսթըր Ֆարնսուօրթ մարթ 8/20 թա- րիլէ Գայսէրիյէտէն քէչիտէ էյլէտիլի թէլէկուֆլէ չու խապլի վէրիլ . « Թօ- խում էօտիւնճ վէրիլյօր իտէ տէ , աճէլէ- թէն հիւքիւմթ թարաֆընտան մէճճանէն չօգ թօխում վէրիլմէզսէ , գաչթ պիր սէ- նէ տաչա սիւրէճէք տիր : »

Գըթլըգ իչիւն ինկիւզ գօմիսիօնու կէչէն հաֆթա Գայսէրիյէյէ 3,000 լիրա տաչա , 100 լիրա տալի Պրոնսատա սլուլունան միւհաճիլէրէ կէօնտէրտի :

Գօմիսիօնը մէզպուրուն գաչթգէտէ կեան իչիւն պու անէտէք սլտըղը մէսլաղ 17,910 ինկիւզ լիրասընա պալիզ օլմու :

ԷՎՐՕՓԱ

Լընտըն թայմզ զազէթասընըն սէօ- ղիւնէ նազարէն , միսթըր Մուտի վէ միսթըր Սանքի նաման Ամէրիգալը վաիլէր , պիր այ գատար Լիլրփուլ- տա մուֆֆագիյէթլէ վազ էթտիքտէն սօնղրա , մարթըն իպթիտասընտան

Լօնտրատա չալըմաղա պաշլամըշլար : Եէվմիյէ 20,000 տէն զիյատէ քէսան մէրգումանը տինլէմէյէ կիտէյօր , չօգլար տալի եէր պուլամայըպ կէ- ըի տէօնմէքտէ տիրէր :

— Ինկիւզ քիլիսէսինին սէրփիսգօ- փօսու իլէ փիսգօփօսլարը եազըն- լարտա մէզըլը քիլիսէսին ըուհպան- լարընա պիր մէքթուպը ումուլի իր- սալ էտիպ , ճէմաաթըն հիւսնի ըիլա- սընը թահսիլ էթմէքսիլին քիլիսէի մէզպուրէնին այինլէրինտէ թէպտի- լաթ , վէ Փրօթէսթանթլըգ մէպտէ- լէրի հէմ Բիթապը շէրիֆէ մուղայիր թալիմաթ իախալ էթմէսինլէր , ճէ- մաաթա տալի իպատէթին զիյատէ ըիայէթլէ իճրա օլունմասընա սայ էթ- մէյի իհմալ էթմէսինլէր տէյիւ նասի- հաթ էտէրլէր :

— Ինկիւզ տօնանմասընըն մէսարի- ֆի կէչէն սէնէ 10,784,644 ինկիւզ լիրասընա պալիզ օլմու : Սէքիլ թա- նէսի զըրիլը օլարագ 42 փարէ կէ- մի միւհէտտէտէն ինչա օլունույօր : Թաիֆէլէրին սայըսընը տօլտուրմագ իչիւն 60,000 նէֆէր իլալէ օլունմա- սը լալըմ տըր :

— Հինտաթէի ինկիւզ հիւքիւմէթի թարաֆընտան , Չին իլէ Պիրմահ ա- րասընտա թիճարէթ եօլու քէչի էթ- մէյէ կէօնտէրիլէն առէմլէր իւզէրի- նէ Չինլիլէր հիւհիւմ էտիպ , պիր զա- պիթ էօլթիւրմիւշլէր : Ինկիւզ տէվ- լէթի պունտան տօլայը Չին տէվլէ- թինէ փրօթէսթօ էտիպ , լալըմ կէլէն թազմինաթը թալէպ էթմէքտէ տիր :

— Փրանսանըն մէպուսան մէճլիսի իքի այ գատար թաթիլ էտէճէք :

— Փրուսիանըն միլլէթ մէճլիսի , պու անէտէք տէվլէթ թարաֆընտան Գաթօլիք ըուհպանլարընա վէրիլմէք- տէ օլան մաաչը լազլ էթմէք նիլա- մընը գապուլ էթմիւ :

— Ավսթրիա իմփէրաթօրու եազըն- լարտա իթալիա գըալընը կէօրմէյէ կիտէճէք տէյիւ սէյլէնմէքտէ տիր :

— Փափա , իթալիա տէվլէթինին նի- զամլարընա իթաաթ էթմէյիպ , էճ- նէպի տիյարլարտա իթթիլալ թօխու- մունու էքմէտէն վազ կէչմէյօր տէ- յիւ Ալմանեատա շէտիտ թէչէքքիլէր օլույօր :

Ի Լ Ա Ն

Տէֆա եիւզտէ եիրմի պէշ թէնղիլ : Իչպու պահար մէվսիմինտէ Ամէ- ըիգան մաղաղասընտա ետիլընճագ օլան ճամէքեան վէ տէսթ կեահլէրէ եէր աչըլմագ իչիւն Ս . Մ . Մինաս- եան վէ Գուլմ . քէնտի մալլէրինի վէ Լիթըլ Վանցէր թապիր օլունան մա- քինատան մատա ճէմի տիքիւ մաքի- նալէրինի , եիւզտէ եիրմի պէշ թէնղիլ իլէ մարթ այընըն իպթիտասընտան պաշլայարագ ալաֆր . ապրիլին սօ- նունատէք , ֆիւրուլաթ էյլէյէճէքլէր :

Ալա մատամիօլ վէ ամէրիգան պէզ- լէրի , պէեաղ վէ էսմէր տիմի մատամ- փօլլէր , վէ թիւլիւ տիմի , տէօշէ- մէլիք ըէմիս վէ տամասգօ , սուֆրա պէզլէրի վէ փէչկիլլէր , էն ալա վէ էնվաի տիքիւ մաքինալէրի , կիւղէլ ըէսիմտէ թիմուր գարեօլալար վէ հէր չէչիտ պէյաղ չինի թապագլար վէ զայրիհում , ճիւմէսի , առէթա ֆի- աթտան պալատէ զիքր օլունան թէն- ղիլ իլէ , ֆիւրուլաթ օլունաճագ :

Էլլի զուրուշտան էքսիք սաթըշա իչպու թէնղիլ օլունմայաճագ :

ՉԱՐՇԸ ՖԻԱԹՎԱՐԸ

		Լիրա 400 դր2.	
Փամուզ , ...	օգ .	6 1/2	— 8 1/4
Եափագ , եայգանմըշ »		43	— 15
» քիլիլ »		6 1/4	— 7
Թիֆթիք , էնկիւրիլ	»	38	— 50
Ճէհրի	»	14	— 16
Աֆիօն	»	300	— 575
Ձէյթուն եաղը	»	5	— 7 1/2
Շէքէր , թօզ	գանթ .	208	— 209
» քէլլէ	»	245	— 255
Գահվէ	400 օգ .	1050	— 1350
Չիլիտ	»	70	— 145
Ձէլիք	սանտ .		232
Գուրշուն	գանթ .	155	— 158
Գարֆիցա , նուլէր 15—48 վառէլ		90	— 91
Թէնէքէ	չիֆթ սանտ .	305	— 310
Ճամ	սանտ .	92	— 94
Տէմիր , ինկիւզ , եուվարլազ , գանթ .		73	— 100
» » Թախթա »		110	— 120
Սիարմաչէթ	սանտ .	64	— 105
Եաղ , Սիպիր , ...	օգ .	13 1/2	— 14 1/2
Բէթրօլ (կազ) , Ամէրիգա սանտ .		55	— 56
Պուղտայ սէրթ , Բուլմէլի քիլէ		33	— 34
Արփա	»	47	— 48

Ամէրիգա միսիօնէրլէրի շիրքէթի Թարաֆընտան Միւլէլիֆի զազէթա Ճ . Բ . Կրին

ԻՍԹԱՆՊՈԼ

ՄԱԹՊԱՍԻ ԱՐԱՄԵԱՆ
Չազմագնըլար , Յակոբեան խան Նում . 12 .